

Č. j.: UKZUZ 062248/2021

Datum: 9. 4. 2021

Nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o povolení přípravku na ochranu rostlin pro omezené a kontrolované použití

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“) jako příslušný orgán ve smyslu § 72 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), tímto

povoluje

podle § 37a odst. 1 zákona v návaznosti na čl. 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, v platném znění (dále jen „nařízení ES“)

omezené a kontrolované použití přípravku Ratron GW (5071-0)

následujícím způsobem:

Čl. 1

1. Rozsah použití přípravku:

1) Plodina, oblast použití	2) Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	OL	Poznámka 1) k plodině 2) k ŠO 3) k OL	4) Pozn. k dávkování 5) Umístění 6) Určení sklizně
----------------------------	---	------------------------	----	--	--

polní plodiny s výjimkou zeleniny	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	14-21	3) ochranná lhůta mezi posledním ošetřením a sklizní krmiva: kratší OL min. 14 dní je určena, pokud po aplikaci následuje déletrvající déšť; delší OL min. 21 dní je určena pro období bez deště	4) preemergentně nebo postemergentně na nezapojený porost, aktuální stav porostu musí vyloučit zachycení granulí na rostlinách
ovocné stromy	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	14		4) zabránit kontaminaci požitelných částí rostlin
zelinářské porosty	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	AT		4) aplikovat před výsadbou nebo po sklizni plodin, zabránit kontaminaci požitelných částí rostlin
ovocné, okrasné a lesní školky, základní školařského materiálu – ohrazené oblasti/plochy	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	-		
vinice	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	-		4) zabránit kontaminaci požitelných částí rostlin
jehličnaté a listnaté dřeviny	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. návnad / nora)	-		4) nepoužívat v oblastech navštěvovaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel

okrasné rostliny – ohrazené prostory	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	-		4) nepoužívat v oblastech navštěvovaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel
pastviny	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	14-21	3) ochranná lhůta se vztahuje k přístupu hospodářských zvířat na ošetřený pozemek; kratší OL min. 14 dní je určena pokud po aplikaci následuje déletrvající dešť; delší OL min. 21 dní je určena pro období bez deště	
refugia, interfugia	hraboš polní	max. 10 kg/ha (max. 5 návnad / nora)	-		4) nepoužívat v oblastech navštěvovaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel; aplikace možná jen: - na zemědělské půdě v místech dočasně nebo trvale neobdělávaných (např. remízky) - v zarostlých příkopech pouze mezi poli

OL – ochranná lhůta (dny) – představuje nejkratší možný interval mezi posledním ošetřením a sklizní, resp. přístupem hospodářských zvířat na ošetřený pozemek

AT – ochranná lhůta je dána odstupem mezi termínem poslední aplikace a sklizní

(-) – ochrannou lhůtu není nutné stanovit

Plodina, oblast použití	Způsob aplikace	Max. počet aplikací
ovocné stromy, ovocné, okrasné a lesní školky, základniště školkařského materiálu - ohrazené oblasti/plochy, polní plodiny včetně trvalých travních porostů, zelinářské porosty, vinice, pastviny, jehličnaté a listnaté dřeviny, okrasné rostliny – ohrazené prostory, refugia, interfugia	ruční aplikace do nor, nory nezakrývat, aplikace speciálním aplikátorem pod povrch	nejvýše 3x, pokud trvá mimořádný stav v ochraně rostlin

Refugiem a interfugiem se pro účely tohoto nařízení rozumí trvalé nebo dočasné útočiště hraboše polního.

Přípravek je možné aplikovat speciálním aplikátorem, který rodenticid ukládá pod povrch pozemku do uměle vytvořených a z povrchu nedostupných „nor“.

2. Označení přípravku podle nařízení Komise (EU) č. 547/2011:

a) *Standardní věty udávající bezpečnostní opatření pro ochranu lidského zdraví, zdraví zvířat nebo životního prostředí, uvedené v příloze III nařízení Komise (EU) č. 547/2011:*

Obecná ustanovení

SP 1 Neznečišťujte vody přípravkem nebo jeho obalem. (Nečistěte aplikační zařízení v blízkosti povrchových vod/Zabraňte kontaminaci vod splachem z farem a z cest).

b) *Kategorie uživatelů, kteří smí podle přílohy I odst. 1 písm. u) nařízení Komise (EU) č. 547/2011 přípravek používat:*

Profesionální uživatel

c) *Pokyny k použití osobních ochranných prostředků ve smyslu přílohy III bod 2 nařízení Komise (EU) č. 547/2011 pro osoby manipulující s přípravkem:*

Osobní ochranné pracovní prostředky při přípravě zařízení a plnění, aplikaci, čištění aplikačního zařízení

Ochrana dýchacích orgánů není nutná

Ochrana rukou gumové nebo plastové rukavice označené piktogramem pro chemická nebezpečí podle ČSN EN 420+A1 s kódem podle ČSN EN ISO 374-1

Ochrana očí a obličeje není nutná

Ochrana těla ochranný oděv podle ČSN EN ISO 27065 (pro práci s pesticidy – typu C1), popř. jiný srovnatelný celkový ochranný oděv (nezbytná podmínka oděv musí mít dlouhé rukávy a nohavice)

Dodatečná ochrana hlavy není nutná

Dodatečná ochrana nohou uzavřená pracovní obuv (s ohledem na vykonávanou práci)

Společný údaj k OOPP poškozené OOPP (např. protržené rukavice) je třeba vyměnit.

O použití OOPP při konkrétní práci rozhoduje zaměstnavatel, především podle charakteru vykonávané práce a technického zabezpečení ochrany pracovníka a také po vyzkoušení některých OOPP pro konkrétní práci v daném terénu.

Osobní ochranné pracovní prostředky při aplikaci vhodným speciálním aplikátorem pod povrch (tzv. hraboším pluhem)

Při vlastní aplikaci, když je pracovník dostatečně chráněn v uzavřené kabině řidiče alespoň typu 2 (podle ČSN EN 15695-1, tj. se systémy klimatizace a filtrace vzduchu – proti prachu), OOPP nejsou nutné. Musí však mít přichystané alespoň rezervní rukavice pro případ poruchy zařízení.

Osobní ochranné pracovní prostředky při ručním sběru uhynulých zvířat

Ochrana dýchacích orgánů vhodný typ filtrační polomasky k ochraně proti částicím podle ČSN EN 149+A1, nebo filtrační polomasky s ventily proti plynům a částicím podle ČSN EN 405+A1; typ FFP3 – s ohledem na nakládání s potenciálně infekčním materiálem (obyčejné látkové ústenky nebo jednorázové zdravotnické roušky jsou nedostatečné)

Ochrana rukou	gumové nebo plastové rukavice
Ochrana očí a obličeje	není nutná
Ochrana těla	ochranný oděv podle ČSN EN ISO 27065 (pro práci s pesticidy – typu alespoň C1), popř. jiný srovnatelný pracovní oděv (nezbytná podmínka - oděv musí mít dlouhé rukávy a nohavice).
Dodatečná ochrana hlavy	není nutná
Dodatečná ochrana nohou	uzavřená pracovní obuv podle ČSN EN ISO 20347 (s ohledem na vykonávanou práci) (<i>např. gumové nebo plastové holínky, které lze následně dobře a snadno umýt</i>)
Společný údaj k OOPP	poškozené OOPP (např. protržené rukavice) je třeba vyměnit.

Po skončení práce (sběru a likvidace uhynulých zvířat) je třeba použít OOPP:

- zlikvidovat (jednorázové filtrační polomasky popřípadě také rukavice) nebo
- dostatečně očistit a omýt s použitím čisticího prostředku; podle konkrétní situace může být vhodná i následná dezinfekce OOPP.

3. Další omezení dle § 34 odst. 1 zákona:

Přípravek lze aplikovat do nor:

a) **pomocí aplikační tyče (resp. dávkovače návnad).** Před aplikací nastavit požadovanou dávku podle typu dávkovače v souladu s návodem na jeho použití.

b) **pomocí vhodného speciálního aplikátoru pod povrch (tzv. hrabošího pluhu).** Musí se jednat o typ určený na aplikaci těchto návnad.

S přípravkem manipulujte tak, aby se minimalizovala prašnost (např. při nasypání).

Při práci s přípravkem i následném sběru uhynulých hrabošů používejte doporučené osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP).

Po práci a dále po odložení osobních ochranných prostředků (OOPP) se důkladně umyjte.

Po skončení práce ochranný oděv a další OOPP vyperte / očistěte. Jednorázové OOPP (např. filtrační polomasku) zlikvidujte jako nebezpečný odpad.

Přípravek v dávce vyšší než 2 kg/ha neaplikovat v oblastech využívaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel.

Mrtvé hraboše je nutné odstraňovat z ošetřeného pozemku jednou denně alespoň po dobu 48 hodin po aplikaci.

Mrtvé hraboše je nutné odstranit zahrabáním na místě vhodném z hlediska ochrany zdraví lidí, zvířat a ochrany životního prostředí.

Aplikace přípravku na pozemku, který je součástí honitby, musí být nahlášena nejpozději 3 dny před zahájením aplikace přípravku ÚKZÚZ a uživateli honitby, a to v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 písm. b) zákona. Náležitosti oznámení jsou stanoveny v ustanovení § 9 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů. K oznámení aplikace je možné využít formulář zveřejněný na webových stránkách ÚKZÚZ - [zde](#).

Aplikaci přípravku na pozemku, který sousedí s oblastí využívanou širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel, musí profesionální uživatel 3 dny předem oznámit místně příslušnému obecnímu nebo městskému úřadu. Pokud je aplikace přípravku prováděna profesionálním uživatelem na pozemcích, které nevlastní ani jiným způsobem neužívá, oznamovací povinnost má vlastník nebo uživatel tohoto pozemku. V oznámení se uvedou shodné údaje, které má profesionální uživatel přípravku povinnost uvést v oznámení ÚKZÚZ a uživateli honitby (podle § 9 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů) - [zde](#).

Na hranicích pozemků sousedících s oblastí využívanou širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel musí profesionální uživatel v pravidelných rozestupech od sebe vzdálených umístit minimálně po dobu 48 hodin od provedení aplikace informační cedule s varováním: „VAROVÁNÍ. Plocha je ošetřena rodenticidem. Vstup zakázán do: datum“ (48 hodin po aplikaci). Pokud je aplikace přípravku prováděna profesionálním uživatelem na pozemcích, které nevlastní ani jiným způsobem neužívá, tuto povinnost má vlastník nebo uživatel tohoto pozemku.

Na pozemky, kde bude přípravek aplikován, nesmí být instalovány posedy pro dravce a sovy, ani jiným způsobem cíleně lákání přirození nepřátelé hraboše, a to po dobu jednoho dne přede dnem provedení aplikace až do sedmi dnů ode dne provedení aplikace.

Čl. 2

Osoba používající přípravek dle čl. 1 tohoto nařízení je povinna se rovněž řídit údaji na etiketě k přípravku.

Čl. 3

1. Toto nařízení ÚKZÚZ o povolení přípravku pro omezené a kontrolované použití, vydané podle § 37a zákona a v návaznosti na čl. 53 nařízení ES, nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení. Za den jeho vyhlášení se považuje den jeho vyvěšení na úřední desce Ministerstva zemědělství.
2. Doba platnosti nařízení se stanovuje na omezenou dobu **od 9. 4. 2021 do 6. 8. 2021**.
V případě, že pomine mimořádný stav v ochraně rostlin spojený s výskytem hraboše před datem 6. 8. 2021, ÚKZÚZ toto nařízení zruší v souladu s § 76 odst. 4 písm. c) zákona.

Čl. 4

Aplikace přípravku realizovaná dle tohoto nařízení nesmí být prováděna v rozporu s dalšími obecně závaznými právními předpisy, například zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 5

ÚKZÚZ provádí podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona na území České republiky průzkum výskytu škodlivých organismů, včetně výskytu hraboše polního. Zjištěná data ÚKZÚZ zveřejňuje podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona, na tzv. Rostlinolékařském portále – [zde](#). Od začátku roku 2021 do 31. 3. 2021 provedl ÚKZÚZ 2023 sledování výskytu hraboše na 1403 lokalitách na území celé České republiky. Ve více než polovině případů šlo o plochy ozimých plodin, v ostatních případech šlo o plochy s trvalými kulturami (krmné plodiny, travní porosty, sady a vinice).

Ze získaných dat vyplývá, že hustota populací hraboše polního dosáhla v březnu 2021 v průměru na celou ČR hodnoty 422 aktivních východů z nor na hektar (AVN/ha), což odpovídá 8,3násobku prahu škodlivosti hraboše. Hodnota populací hraboše v porostech ozimých plodin dosáhla průměrně počtu 231 AVN/ha, což odpovídá 4,6násobku prahu škodlivosti, v porostech trvalých kultur pak v průměru 697 AVN/ha, tedy 13,6násobku prahu škodlivosti. Nejhorší situace je v krajích Královéhradecký, Liberecký, Středočeský a Ústecký, kde byly zjištěny velmi vysoké výskyty hraboše a průměrná hodnota prahu škodlivosti byla překročena 10–20krát. Riziko též hrozí v krajích Karlovarský, Olomoucký a Pardubický, kde aktuální průměrné hodnoty početnosti hraboše překračují 6násobek prahu škodlivosti. Velmi vysoké populace hraboše na úrovni 1000–2000 AVN/ha však byly zjištěny i mimo výše jmenované kraje (jedná se většinou o travnaté plochy a plochy s porosty krmných plodin).

Práh škodlivosti je vědecky podložený stupeň výskytu škodlivého organismu rostlin, při kterém je nutno provést ochranné opatření, aby se zabránilo hospodářské škodě v důsledku negativního vlivu škodlivého organismu na snížení výnosu nebo kvality rostliny nebo rostlinného produktu.

Hodnoty prahů škodlivosti používané pro škodlivé organismy rostlin odpovídají přijatelným ztrátám na výnosu plodin. Pro hraboše polního jsou prahy škodlivosti stanoveny v souladu s odbornou literaturou a vědeckými výzkumy, zejména s výstupem výzkumného projektu TA ČR č. TD010056, resp. s certifikovanou metodikou „Využití ekonomických prahů škodlivosti v řízení ochrany polních plodin“ – ISBN: 978-80-7427-138-0.

Práh škodlivosti hraboše je pro všechny plodiny s ohledem na jeho zvýšenou množivost a vysokou škodlivost v jarních měsících stanoven pro období od 1. března do 31. května jako hodnota 50 AVN/ha, pro období 1. června až 30. srpna jako hodnota 200 AVN/ha.

V České republice proto nastal v březnu 2021 mimořádný stav při ochraně rostlin podle § 37a zákona, kdy na polích hrozí vznik značných hospodářských škod v důsledku přemnožení hraboše polního. S ohledem na vývoj populací hraboše na území České republiky v letech 2018 až 2020 nelze s jistotou určit, kdy dojde u tohoto škodlivého organismu k zásadnímu a trvajícimu

populačnímu poklesu. Z výše uvedeného se lze důvodně domnívat, že s příhodnými podmínkami jarního období se bude stav přemnožení prohlubovat a rozšiřovat i do dalších částí ČR.

Nařízené opatření je tedy za dané situace nezbytné vzhledem k nebezpečí, jež se dosud nedaří zvládnout jinými dostupnými prostředky, včetně použití nechemických způsobů ochrany či aplikace rodenticidů do nor hrabošů ve standardní dávce.

Jsou tak splněny podmínky k tomu, aby na pozemcích s přemnožením hraboše mohli zemědělci k jeho potlačení využít mimořádné prostředky a mohli tak snížit škody působené tímto škodlivým organismem. V současné době je zásadní zajistit dostatečnou ochranu nejen ozimých plodin, ale rovněž jarních plodin, u nichž nastává období setí a vzcházení.

ÚKZÚZ v návaznosti na výše zmíněné rozhodl o vydání tohoto nařízení.

Ing. Daniel Jurečka
ředitel ústavu

datum vyvěšení na úřední desce ÚKZÚZ:

datum vyvěšení na úřední desce MZe:

datum snětí z úřední desky ÚKZÚZ:

datum snětí z úřední desky MZe: